

FŐHAJTÁS AGA-NAK HALÁLA ÉVFORDULÓJÁN

DOI 10.35402/kek.2024.2.2

Mi mást is tehetnénk, mint lapozgatjuk az írásait, nézegetjük azt a sok kincset, amit ránk hagyott.

Válogatunk, de dönteni nem tudunk. Az elvárásainak magas mércéjét képtelenek vagyunk átugrani, ezért újra hozzá fordulunk... és íme:

„Karcolt monogram, avagy lenni még egy darabig”

„Köszönöm, hogy van házam, és lett vacsorám is... próbálok nem egészen meghalni, csak hogy egy darabig még legyek, mint egy fatörzsbe vésett, vagy egy börtöntégláfalba karcolt monogram...” (Konrád György)

A létminimumok maximuma is lehet olykor a teljesség tere. Szerfölött így van ez életképesnek tetsző kultúrák, túlélést remélő társadalmi csoportok körében, legyenek bár többségiek, kisebbségiek, marginalizáltak, védtelenek, sikerképesek vagy reménytelenek. Ezért aztán egyes korok és korszakok, az idő lenyomatai, letűnt mindennapok és továbbélő emlékezeti hálók fogják magukba az

élményrengeteg átláthatatlanságát. Akut értelmezések, időszerű olvasatok mégis vannak. Olykor saját korunk maga az oksági következmény, máskor a történő történelem egyéb látszatai tűnnek értelmesnek, értelmezhetőnek, elbeszélhetőnek, vagy egyenesen kibeszélendőnek. Korok és kultúrák, korszakok és identitások lajstroma világlik ki könyvek, regények, életrajzok, az emlékezeti irodalom utóbbi időkben megjelent opuszaiból. A múló és tartalmas, félelmes, de olvasható idő alakzatai. Könyvek, melyek ilyesmikről szólnak, lesznek itt tanúi az időnek, öregedésnek, alig látszó avulásnak és omlásnak, társadalmi tempóknak, közösségi viszonyrendszernek, hétköznapi hősiességnek vagy rejtelmes elmúlásoknak... A létnek – hogy csekélyebbet ne fogalmazzak. A létezés lehetőségességének, helyeinek, a megmaradás és túlélés kockázatainak, vagy mindezek elbeszélhető törmelékeinek. Tudni kell őket, hogy látva lássuk, átadhatóan hagyományozzuk, félve közvetítsük, megtartó varázssal övezzük. Hogy létezhesen a létezés, amíg még lehet...